

Paascyclus 2023
in de Kloosterkerk van Ten Boer

Witte Donderdag
Goede Vrijdag

6 april 19.30 uur
7 april 19.30 uur

Voorganger (Witte Donderdag): da. Gonny de Boer
Lectoren (Goede Vrijdag) Wilma Dam en Jan la Crois
organist en cantor: Roelof Kuik
cantorij van de Kloosterkerk

Wilt u dit boekje in de kerk laten
liggen tot en met Goede Vrijdag?
Daarna kunt u het mee naar huis
nemen.

de gebruikte afbeeldingen zijn van kunstenaar en theoloog John Hacking

Uitleg bij de liturgische schikking:

Witte Donderdag

Nederigheid en dienstbaar zijn.

Witte Donderdag - de naam is ontleend aan het gebruik in de katholieke kerk om tijdens deze viering alle beelden met witte doeken af te dekken. Tijdens de maaltijd staat Jezus op, pakt een waskom en gaat bij de leerlingen langs om hun voeten te wassen. Simon Petrus is verbijsterd, hoe kan de Heer de voeten van hem, een leerling wassen? Maar Jezus is duidelijk: als ik je voeten niet mag wassen, kun je niet bij mij horen. Paus Franciscus onderstreepte dat in 2019 door in een gevangenis de voeten van twaalf gevangenen te wassen. Daarbij sprak hij de woorden: Zorg dat je broeders bent, niet in ambitie, maar in dienstbaarheid. Zo wordt Witte Donderdag een moment dat ons er weer aan herinnert nederig en dienstbaar de weg achter de Heer aan te gaan. Elkaar dienen, ook dat is leven met het oog op de toekomst.

Schikking

De schikking is een voortzetting van palmpasen. Er zijn geen versieringen in de slinger. Er staat een schaal, linnen doek en een karaf met water. Verbeeldend de soberheid, wetend wat ons te wachten staan en de voetwassing.

**Zonder licht geen donker
Zonder liefde geen verraad**

Goede Vrijdag

Een nieuwe familiekring

Een gaffel kruis staat vandaag in ons midden. Maria staat daar met al haar verdriet tussen de mensen die hun afkeer laten blijken van de middelste kruiseling. Wat zal er allemaal door haar heen zijn gegaan, toen zij haar zoon zag lijden en sterven. Moet ze straks terug naar Nazaret? Wat zullen de mensen zeggen: is het toch niks geworden met je zoon. Maar er gebeurt meer rond dat kruis. Er worden nieuwe relaties tot stand gebracht. Rond het kruis ontstaat een nieuw soort verwantschap in verbondenheid, voorbij de familiebanden, omdat we door Hem broers en zussen worden, kinderen van één Vader

Schikking

Een vage kruis van kronkeltakken. Daar door heen klimopraken. Aan de voet liggen lavastenen.

**Ten hemel schreiend
Gekruisigde Verlosser
Brenger van genade
Trouw aan Ons**

Witte Donderdag

Witte Donderdag is een dag waarop het hele verhaal van Jezus ons wordt aangereikt. Het is de eerste van drie heilige dagen, het feest van Pasen. Vandaag horen we hoe Hij zijn leerlingen voorgaat op de weg naar het einde. Aan tafel geeft Hij zichzelf.

En zoals altijd doet Hij dit in taal en teken. Met zijn handen wast hij de voeten, als dienst aan de leerlingen en aan de wereld: Hij gaat ons voor in nieuwe verhoudingen. Hij toont ons de liefde van de Eeuwige, onze God, zonder terughoudendheid. Met zijn handen breekt hij het brood en deelt zichzelf uit, daarmee legt hij zijn bestemming in onze handen.

Dienst van de voorbereiding

We verzamelen ons in stilte in het koor van de kerk, rond de Tafel

De kaarsen worden aangestoken, vanuit een kan wordt water in een schaal gegoten; er ligt een doek naast, een verwijzing naar de voetwassing.

Wij zingen samen Psalm 116 vers 1, 2, 4 en 5

2.

Toen de benauwdheid dreigend op mij viel
en angsten voor de doodsrijk mij bekropen
heb ik de naam des Heren aangeroepen
en weende: Heer mijn God, bewaar mijn ziel.

O God, mijn God, die van de dood mij redt,
Mijn tranen afwist! Voor het oog des Heren
Mag ik weer vrij in 's levens land verkeren,
Geen steen die stoot waar ik mijn voeten zet.

5.

O 'k heb geloofd, ik wist het wel dat Gij
Nog met mij waart in 't diepst van mijn benauwen,
Toen 'k in mijn angst geen mens meer kon vertrouwen
En leugen werd wat men mij troostend zei.

Openingswoorden:

v. Wie woont in de hoede van de Allerhoogste

a. overnacht in de schaduw van de Eeuwige

v. Bij nacht en ontij heb je niets te vrezen,

a. Hij is een schild en muur om je heen

Dienst van het Woord

Gebed van de dag

Korte inleiding op de lezingen

Lezing - Exodus 12 vers 1-20

Zingen uit Zangen van Zoeken en Zien lied 708

Refrein

Allen: De Eeu-wi-ge, Al - om - te-gen-woor-di - ge,
On - ge - zie - ne, Dicht - bij - e,
Hem zij on - ze lof en dank. —
De Eeu-wi-ge, Al - om - te-gen-woor-di - ge,
On - ge - zie - ne, Dicht - bij - e,
Haar zij on - ze lof en dank. —

Couplet

Solist: 1. Dit is de a - vond dat trouw wordt ge - vierd
en lief - de en iets nieuws,
iets nieuws, dat nog door 't kwaad moet gaan
tot het ge - lou - terd en ge - sterkt
als nieuw - ge - bo - ren op mag staan. *Refrein*

2.

Dit is de avond van uitzicht en hoop,
Van uittocht die gebeurt,
Wanneer een mens zich overgeeft
aan dat wat sterker is dan wij
gehoorzaam wordt aan een Geheim
refrein: De Eeuwige.....

3

Dit is de avond van lof en van dank,
Herinnering die blijft
Aan elke keer dat wij verlost,
Bevrijd, van machten en onszelf,
Weer verdergaan vol dankbaarheid.
Refrein: De Eeuwige.....

Lezing - Johannes 13 vers 1-15

Zingen - Lied 569 vers 1 cantorij, vers 2 allen, vers 3 cantorij, vers 4 allen

2.

Hij gaf ons zwijgende een teken
en kwam ons voet voor voet nabij,
Hij deed het water van zich spreken,
het stort zich uit en reinigt mij

3

Zo is de Heer een knecht geworden
en tot de bodem toe gegaan
om ons met ootmoed te omgorden,
Hij doet ons zijn geringheid aan.

4.

Heer van mijn hart, U bent gekomen
de nacht door naar uw grote dag,
ik heb in eenvoud aangenomen
dat ik U daarin volgen mag

Dienst van de Tafel

Tafelgebed uit Zangen van Zoeken en Zien – lied 327 - C=Cantorij

C. Nooit sprak een mens als hij,
in hem verstonden wij uw bestaan.
Hij is uw woord geweest, hij heeft volbracht
alle gerechtigheid, een mens voor allen.

Om zij-nent - wil zie ons, dit uur bij - een. Zie al - le
ster-ve-lin-gen van de we-reld, waar on-ze do-den zijn ver-koold, ver-
waaid, vra - gen wij U: hebt Gij hen nog ge - zien?

- C. Waarom genadeloos vernietigd worden
de armsten van de wereld, uw geliefden;
waarom wij die met weinigen bezitten
wat allen toebehoort, uw woord niet doen.

- C. geen wereld maken die vrede is,
een nieuwe orde van gerechtigheid
Gij die ons hebt gezegd wat leven is:
te doen wat goed is, recht, elkaar bevrijden.

Gij die dit woord ons in-ge-ge-ven hebt, een bron van
kracht en moed en ze-ker we-ten. Gij die het licht in ons ge-scha-pen
hebt: dat niet de dui-ter-nis ons o-ver-meet - tert.

- C. dat niet het laatste woord is aan de dood,
Gij die tot hier ons vasthoudt in het leven
Gij die ons afgestemd hebt op uw stem
Gij die ons hebt geschapen naar U toe.

Gij die ons zocht nog voor wij om U rie - pen, Gij die ge-
zegd hebt dat Gij ons zult vin-den, wij roe-pen U de naam toe van uw
mens, Is - ra - ël, de - ze aar - de, Uw ge - lief - de.

Onze Vader

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden
op aarde, zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven
wie ons iets schuldig was.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want aan u behoort het koningschap,
de macht en de majesteit tot in eeuwigheid.
Amen.

Vredeswens

Nodiging

We delen brood en wijn in één rondgang, terwijl wij zingen: Lied 568a

U - bi ca - ri - tas et a - mor,

u - bi ca - ri - tas, De - us i - bi est.

Liedboek Online

Gebod voor de Witte Donderdag,
iedere bede wordt beantwoord met:
Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede

De Tafel wordt leeggeruimd

Zingen - Lied 393

1 Als ik in de - ze stil - le tijd
de grens der woor-den o - verschrijd
en mij be - geef tot brood en wijn
om één met U, mijn Heer, te zijn -
o wa - re zoon van A - bra - ham,
God kiest zich - zelf een of - fer - lam.

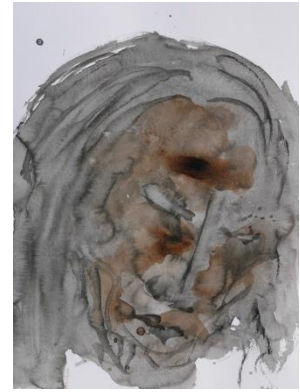
Liedboek Online

2. Als er tot Uw gedachtenis
de viering van het nachtmaal is
en Gij het brood des levens zijt,
de beker van de dankbaarheid –
o Heer dat Gij gelijk het graan
te gronde gaat om op te staan.
3. Gij deelt met mij de laatste nacht
en breekt tot alles is volbracht;
en dit is het genadebrood,
Gij hebt mij lief tot in de dood;
en dit is de genadewijn,
Gij zult voorgoed mijn gastheer zijn.

Lezing: - Johannes 14 vers 21-32

We verlaten in stilte de kerk

*Morgen, op Goede Vrijdag, zetten we de dienst voort.
Wij gedenken dan het lijden en sterven van Jezus Christus.
Deze dienst begint om 19.30 uur in deze kerk.*

Vanavond waken wij. Het is stil. Wij zoeken de stilte op. Ook in onszelf. We waken bij het kruis van Jezus. Deze avond luisteren we samen naar het indringende verhaal van het lijden van Christus. Het diepste lijden waar geen woorden voor zijn te vinden. In zijn verhaal herkennen we de naamloze gezichten van een ieder van ons die vandaag lijdt onder onrecht, verdrukking of onverdraaglijk lot.

De dienst gaat in het einde letterlijk over in een wake, voor de mensen die dat willen. Tijdens de wake worden meditatieve liederen gezongen en kun je bloemen leggen onder de gedoofte paaskaars. Uiteindelijk keren we in stilte huiswaarts, ieder op haar/zijn eigen moment.

STILTE

Lied 586: vers 1 cantorij, 2 allen, 3 cantorij, 4 allen

- 2 Weerloos heeft Hij heel zijn leven
zich aan anderen gegeven –
weergaloos is Hij alleen.
- 3 Die hem ooit op handen droegen
zijn dezelfde die hem sloegen
en die vroegen om zijn dood.
- 4 Maar nog is zijn hart bewogen
om hun blinde onvermogen –
stervende pleit hij hen vrij.

Gebod

Psalmgebed lied 22 a, wisselzang met *cantorij (C)*, en refrein allen

C Mijn God, roep ik overdag, en Gij zwijgt,
ik roep het 's nachts, en Gij laat mij maar roepen.

allen: refrein

C Onze vaders hadden vertrouwen in U,
vertrouwen en Gij zijt hun redding geweest.

allen: refrein

C Zij riepen om U en Gij waart hun uitkomst,
en nooit hebt Gij dat vertrouwen beschaamd.

allen: refrein

C Ik ben geen mens meer, ik ben een worm,
gehoond door de mensen, veracht door de buurt.

allen: refrein

C Ik ben bespottelijk in aller ogen,
iedereen lacht me hoofdschuddend uit:

allen: refrein

C 'Hij zocht het bij God, laat die hem dan redden,
laat God hem bevrijden, die houdt toch van hem.'

allen: refrein

Lezing: Johannes 18 vers 1-9

Zingen lied 72 uit Op vleugels, nieuwe liederen door Sytze de Vries: Wat is anders deze nacht

Zingen – vers 1 cantorij

Zingen - vers 2 allen

Gij vervult vandaag de Schrift.
Maar wie kent de offerande,
ziet de koninklijke gift
die in uw gespreide handen
staat gegrift?
Christus, zie ons aan,
waar wij staan.

Lezing: Johannes 18 vers 10-27

Zingen - vers 3 allen

Vriend en vijand zijn gezwicht
om voor lijfsbehoud te kiezen.
Met een klap in het gezicht
wordt de waarheid de verliezer,
dooft het licht.
Christus, zie ons aan,
waar wij staan.

Lezing: Johannes 18 vers 28-38

Zingen - vers 4 allen

Niemand die een koning ziet,
een met gratie Gods gekroonde
en gezalfd met ons verdriet,
mens, waarin de hemel woonde, -
ook wij niet.
Christus, zie ons aan,
waar wij staan.

Lezing: Johannes 18 vers 38 tot Johannes 19 vers 16

Zingen - lied 561

1 O lief - de die ver-bor-gen zijt
in die - pe stil-ten eeu-wig-heid,
er-barm u o - ver ons bestaan,
het wordt ver - ra - den en ver-daen.

2

Hoe achteloos in ons midden wordt
het kostbaar mensenbloed gestort
en in het onbarmhartig licht
het kruis des Heren opgericht.

3

De minsten van de mensen zijn
daar uitgestrekt in angst en pijn.
Tot aan het eind der wereld lijdt
Christus in hun verlatenheid.

4

O liefde uit de eeuwigheid
die met ons mens geworden zijt,
wij bidden, laat ons niet alleen
in al het duister om ons heen,

5

opdat ook wij o Heer U niet
verlaten in uw diep verdriet
maar bij U zijn in al de pijn
waarmee de mensen mensen zijn.

Lezing: Johannes 19 vers 16 - 24

Zingen - vers 5 allen

Liefde, naadloos en oprecht,
uit één stuk en zo verweven
met wat God heeft toegezegd -
nog altijd blijft Gij verscheurd in
ons gevecht.
Christus, zie ons aan,
waar wij staan.

Lezing: Johannes 19 vers 25 – 27

Zingen - vers 6 allen

Als uw grootste erfenis
worden wij elkaar gegeven.
Liefde draagt uw beeltenis,
liefde maakt dat heel ons leven
zeker is.
Christus, zie ons aan,
waar wij staan.

Lezing - Johannes 19 vers 28 – 30

De Paaskaars wordt gedoofd

Stilte

Zingen uit de Graankorrel "Laten wij dan nu begraven" door cantorij

Laten wij dan nu begraven
wie zijn taak hier heeft gedaan,
toevertrouwen aan de aarde,
met zijn woorden verder gaan.
Stof uit stof en as uit as.

Laten wij dan nu de tranen
van verdriet en van gemis,
laten vallen op de aarde
die ons wieg en woning is.
Stof uit stof en as uit as.

Laten wij dan nu verzorgen
wat er bleef van deze mens,
wetend dat zijn geest geborgen
bij de bron van alles is.
Stof uit stof en as uit as.

Lezing: Johannes 19 vers 31 – 42

Zingen - vers 7 cantorij en vers 8 allen

7. Gij, de letter van de schrift,
Gij, de geest van wat beschreven
staat als Gods genadegift, -
laat uw sterven in ons leven
staan gegrift.
Christus, zie ons aan,
waar wij staan.
8. Lam, schenk ons uw hartenbloed,
leid ons door de zee van tranen.
Herder, Gij maakt alles goed,
als Gij ons als Opgestane
straks begroet.
Christus, zie ons aan,
waar wij staan.

Zingen – "Beklag Gods" uit Iona, coupletten cantorij, refrein allen

Wat moet ik met jullie, die mijn roep negeerden
hoe vaak ik ook riep: 'Mijn volk je naam?'
Wat moet ik met jullie? Wat heb ik misdreven?
Wat zegt jullie zwijgen, zo beschaamd?

Allen refrein:

Wat moesten wij horen? Wij zijn toch uw volk niet?

Er zijn vast wel and'ren naar wie U kunt gaan.
Wat stond je zo tegen? Wat ik je wou geven,
bedoeld om je rijk te maken, blij?
Wat stond je zo tegen? Nooit zou ik je dwingen;
ik liet je de keuze: je was vrij.

Allen refrein:

Zijn jullie vergeten, heeft niemand onthouden
mijn moederborst, mijn vaderhand, mijn zorgzaamheid?
Zijn jullie vergeten mijn naam, je verleden,
de toekomst die ik voor je bereid?

Allen refrein:

Inleiding op leggen van bloemen

Leggen van bloemen

Onder het zingen van het Taize-lied: blijf met uw genade bij ons.... kan ieder die dat wil een bloem neerleggen onder de gedoofde paaskaars.

Gebeden

Stil gebed

Luthers avondgebed, gesproken, allen

Blijf bij ons, want het is avond en de nacht zal komen.
Blijf bij ons en bij uw ganse kerk aan de avond van de dag,
aan de avond van het leven, aan de avond van de wereld.
Blijf bij ons met uw genade en goedheid,
met uw troost en zegen, met uw woord en sacrament.
Blijf bij ons wanneer over ons komt de nacht van beproeving en van angst,
de nacht van twijfel en aanvechting,
de nacht van de strenge, bittere dood.
Blijf bij ons in leven en in sterven, in tijd en eeuwigheid.
Amen.

Zingen - lied 610

- 2 God, zie ons dan
teloor gegaan,
versteend en dood gezwezen,
levend waar geen dag meer is,
nacht aan nacht geregen.
- 3 Zijt Gij het, Heer,
die weet wanneer
wij ooit zullen herleven?
Met uw adem kunt Gij toch
ons het leven geven?
- 4 Kom dan en spreek
uw woord en breek
zo onze graven open.
Wil ons met de geesteskracht
van uw adem dopen.

Hier eindigt deze dienst. Wie wil, blijft waken.

We zingen meditatieve liederen en je kunt bloemen leggen onder de gedoopte paaskaars.

Uiteindelijk keren we in stilte huiswaarts, ieder op haar/zijn eigen moment.

De dienst wordt zondagochtend om 06:45 uur voortgezet bij en in de kerk van Woltersum.

Bleibet hier

Dm Gm/D Dm Gm/D

Blei - bet hier und wa - chet mit mir!

Dm C F C Dm Gm/D A⁴ - 3

Wa - chet und be - tet, wa - chet und be - tet!

Als alles duister is

S
A

T
B

Als al - les dui - ster is, ont - steek dan een lich - tend vuur dat nooit meer

dooft vuur dat nooit meer dooft, als al - les dui - ster is ont - steek dan een

lich - tend vuur dat nooit meer dooft, vuur dat nooit meer dooft.

Wait for the Lord

Wait for the Lord, whose day is near.

Wait for the Lord; be strong, take heart!

Chords: Em, C, Am⁶, B, Em, D, G, Am⁷, B, Em

Blijf met uw genade

Blijf met uw ge - na-de bij ons, Heer, on-ze God. O,

blijf met uw ge - na-de bij ons, licht in het duister.

Liedboek Online

30 In manus tuas, Pater

The musical score is written for a piano accompaniment in G major (one sharp) and common time (C). It consists of two systems of music, each with a treble and bass staff joined by a brace. The melody is primarily in the treble staff, with the bass staff providing harmonic support through chords and single notes. The lyrics are written below the treble staff.

First system:
In ma-nus tu-as, Pa-ter, com-men-do (spi-ri-tum) spi-ri-tum me-um, in

Second system:
ma-nus tu-as, Pa-ter, com-men-do spi-ri-tum me-um. In

